

El moment econòmic de les Illes Balears

desembre 2013

TAXES DE VARIACIÓ DEL VAB A PREUS CONSTANTS (%)

	Interanual						
	2012 (e)				2013 (a)		
	I	II	III	IV	I	II	III
Illes Balears	0,1	-0,2	0,1	0,0	0,0	0,3	0,6
Mallorca	0,1	-0,3	0,0	-0,1	-0,1	0,2	0,3
Menorca	-0,2	-0,5	-0,6	-0,7	-0,3	0,4	0,9
Pitiüses	1,0	0,6	0,7	0,8	0,7	1,0	1,5

a: avanç

e: estimació

Font: Direcció General d'Economia i Estadística.

Les **Illes Balears** presenten en el tercer trimestre del 2013 un creixement interanual del 0,6%. Totes les illes acceleren les taxes respecte del segon trimestre i destaquen en especial les Pitiüses, amb una variació de un 1,5% respecte del mateix període del 2012. Menorca mostra un creixement proper al punt percentual i Mallorca presenta tres dècimes positives.

El PIB dels **Estats Units** s'incrementa un 1,8% interanual el tercer trimestre del 2013 i la taxa d'atur a l'octubre és del 7,3%, sis dècimes més que fa un any. Les previsions de l'OCDE per a l'economia nord-americana són d'un creixement del 2,9% el 2014 i del 3,4% per al 2015. La **Xina**, en el tercer trimestre, avança un 7,8% interanual i es preveu que mantengui taxes superiors al 7,5% almenys els dos anys següents. El **Japó** augmenta el PIB un 2,6% en el tercer trimestre d'enguany, tot i que segons les perspectives de l'OCDE l'economia nipona alentirà el creixement en el futur. L'Organització Mundial del Comerç (OMC) aconseguí el passat 7

de desembre a Bali arribar a acords per alinear processos duaners i administratius i també per ajudar empreses i pimes a integrar-se en l'economia mundial.

A la **Unió Europea** s'ha acordat el pressupost comunitari per al 2014 en 135,5 milers de milions d'euros de despesa i el marc pressupostari 2014-2020 preveu un total de 908 milers de milions d'euros en despesa efectiva. El PIB de la zona euro presenta un decreixement interanual del 0,4% el tercer trimestre i es preveu que tancarà el 2013 amb un creixement negatiu del 0,4%, per millorar el 2014 i el 2015 amb un 1,0% i un 1,6%, respectivament. Pel que fa a la taxa d'atur, al mes d'octubre és del 12,1% a la zona euro. El PIB a **Alemanya** creix un 0,6% i presenta una de les taxes d'atur més baixes (5,2%). El **Regne Unit** mostra una variació interanual del PIB de l'1,5%.

A **Espanya**, el PIB del tercer trimestre cau un 1,1% interanual i es recupera una dècima res-

El moment econòmic de les Illes Balears

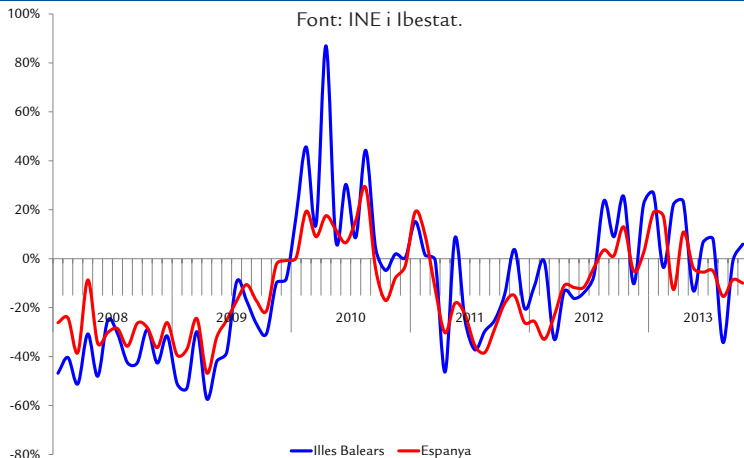
pecte del trimestre anterior. La contribució de la demanda nacional se situa en $-2,5$ punts, mentre que el sector exterior la redueix fins als $1,4$ punts. La despesa en consum final de les Illes continua en negatiu ($-2,2\%$), mentre que la de les administracions públiques presenta una variació positiva del $0,3\%$.

El **mercat de treball** de les Illes Balears segueix recuperant-se. L'atur registrat cau un $5,1\%$ respecte del novembre del 2012 fins a situar-se en 91.498 persones i ja encadena més d'un any de baixades. A més, l'atur del novembre és el més baix dels darrers tres anys i es redueix a totes les illes, sobretot a Formentera ($-7,0\%$) i a Mallorca ($-5,5\%$). D'altra banda, en el conjunt de l'Estat l'atur baixa un $2,0\%$ en termes interanuals. Pel que fa a l'afiliació mitjana a la Seguretat Social, el mes de novembre se situa en 354.236 persones d'alta a les Illes i encadena set mesos consecutius de creixements interanuals ($0,3\%$). Les Balears i les Canàries són les úniques comunitats autònomes on es crea ocupació neta, atès que en el conjunt nacional es produeix un descens de l'ocupació de l' $1,4\%$. Al novembre es registren 23.051 nous contractes a les Balears, 889 més que ara fa un any, cosa que representa un increment del $4,0\%$. La contractació acumulada dels onze mesos de l'any ja supera en un $10,9\%$ la contractació registrada en el mateix període del

2012. La contractació acumulada augmenta en tots els sectors econòmics, sobretot en l'hostaleria ($13,6\%$) i en la resta de serveis que no són hostaleria ni comerç ($12,5\%$).

A l'octubre, la variació interanual de l'índex de producció **industrial** de les Illes Balears registra, per tercer mes consecutiu, una forta baixada i se situa en el $-6,8\%$. En el conjunt d'Espanya, en canvi, es consolida el repunt aconseguit el mes anterior i la taxa interanual de l'octubre puja fins a l' $1,8\%$. Considerant els deu primers mesos de l'any, la producció industrial de les Illes retrocedeix un $6,7\%$, mentre que Espanya perd un $2,3\%$. D'acord amb les dades de l'IPRI corresponents al mes d'octubre, els preus industrials a les Illes registren una taxa interanual del $6,5\%$. En els tres primers trimestres de l'any, les vendes a l'exterior es redueixen significativament respecte de l'any passat i el valor total davalla un $20,9\%$. Les importacions també baixen un $10,6\%$ interanual. El calçat, amb una facturació acumulada de gairebé 97 milions d'euros, continua sent la principal partida exportadora. Al mes d'octubre, la demanda d'energia elèctrica en el conjunt de l'arxipèlag és de 453,5 GWh, la qual cosa representa un augment de l' $1,0\%$ en relació amb el mes d'octubre del 2012. El novembre del 2013 el sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears tenia de mitjana 24.047 treballadors en alta laboral

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA COMPRAVENDA D'HABITATGES

a la Seguretat Social, un 2,6% menys que el mateix mes del 2012. Els assalariats presenten una disminució del 3,4% i els autònoms mostren un augment del 0,4% interanual.

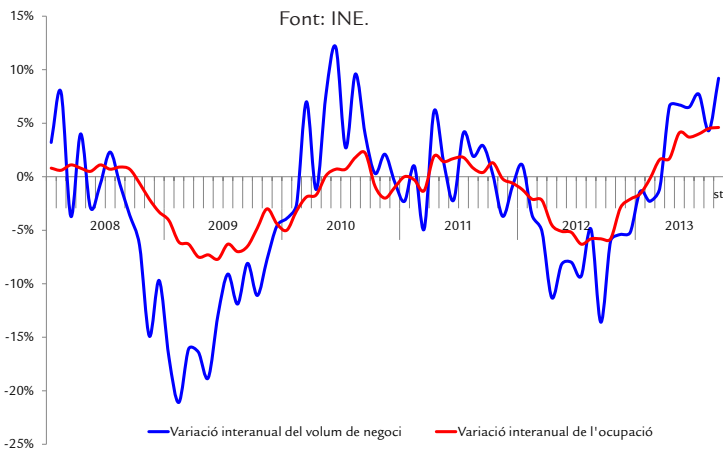
El VAB de la **construcció** cau un 5,2% en el tercer trimestre del 2013 respecte dels mateixos mesos del 2012. L'afiliació mitjana a la Seguretat Social del mes de novembre arriba a 33.545 treballadors, dels quals el 63% pertanyen al règim general i el 37% restant són autònoms. Respecte del mes de novembre del 2012, el nombre d'altres presenta una reducció del 2,3%, la caiguda més suau des del 2010. De conformitat amb les dades del Ministeri de Foment, la licitació oficial a les Illes Balears dels tres primers trimestres del 2013 arriba a 146,7 milions d'euros, un 37% més que l'import corresponent al mateix període de l'any passat. Un 85% d'aquest import correspon a obres d'enginyeria civil i pràcticament en la seva totalitat (un 93%) ha estat licitat per les entitats territorials. Entre gener i octubre, el Col·legi d'Arquitectes de les Illes Balears registra gairebé 3.600 projectes, un 3,5% més que en els mateixos mesos del 2012. A més, tant el pressupost com els metres quadrats d'aquests projectes també s'incrementen (un 3,5% i un 18,6%, respectivament). Destaca l'arxipèlag pitiusí, on el nombre de projectes visats augmenta un 9,8%. Segons el Ministeri de Foment, el preu de l'habitatge a les Illes Balears s'encareix un 4,4% interanual

en el tercer trimestre, l'increment més elevat de totes les comunitats autònomes. Malgrat això, la compravenda d'habitatges manté les taxes positives i a l'octubre puja un 5,9%, tal com es pot veure al gràfic 1.

Els indicadors d'activitat del sector dels **serveis** confirmen la progressió a l'alça perfilada d'ençà del mes d'abril d'enguany, tal com es pot comprovar en el gràfic 2. Al mes de setembre la facturació de les empreses del sector a l'arxipèlag augmenta gairebé cinc punts percentuals la registrada al mes d'agost i la variació interanual se situa en el 9,2% (un 3,5% al conjunt de l'Estat). Pel que fa a la xifra de facturació a les Illes, l'evolució de tots els sectors, exceptuant el de transport i emmagatzematge (-2,4%), continua a l'alça. Destaca el fort creixement de l'hostaleria (14,6%) i de les activitats administratives i serveis auxiliars (13,9%). Quant a l'índex d'ocupació, la variació interanual del mes de setembre se situa en el 4,6%, i registra la taxa més alta a les Illes d'ençà del mes d'abril del 2007. A Espanya, l'evolució de l'ocupació continua a la baixa, si bé en els darrers mesos les davallades s'han moderat considerablement i la variació del novembre queda en el -0,8% interanual.

Durant el mes d'octubre, les vendes del **comerç** al detall a les Illes Balears creixen per setè mes consecutiu i la variació interanual de la xifra de

GRÀFIC 2. INDICADORS D'ACTIVITAT DEL SECTOR SERVEIS DE LES ILLES BALEARS

El moment econòmic de les Illes Balears

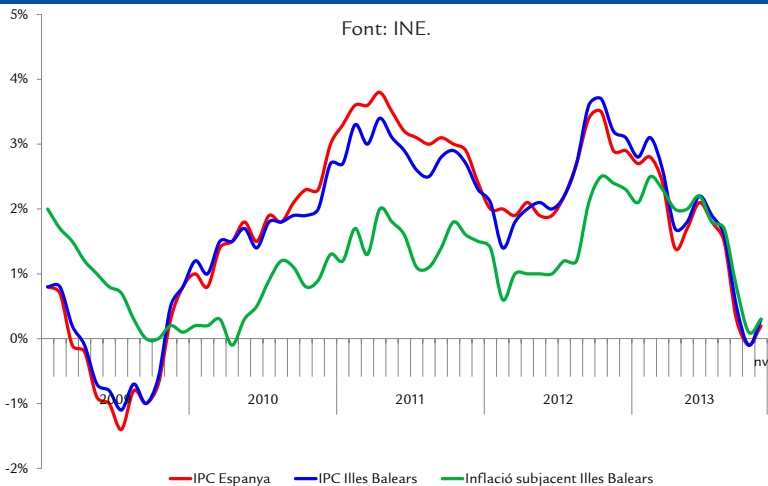
negoci és del 8,1%. En el conjunt d'Espanya, en canvi, la taxa interanual torna als valors negatius i queda en el -0,6%. Quant a l'ocupació, a les Illes la variació interanual augmenta un 0,8% (a Espanya cedeix un 1,9%).

En els darrers mesos de la temporada alta, el sector **turístic** continua millorant els nivells de l'any anterior. Les pernoctacions en establiments hotelers del desè mes de l'any 2013 s'incrementen a les Illes Balears (un 4,9% interanual), com també ho fa el nombre de viatgers allotjats (6,3%). Aquests increments es produeixen tant en el mercat estranger com en el nacional, especialment en aquest segon cas. Una vegada més, l'arxipèlag balear és la principal destinació turística triada pels no residents d'entre la resta de regions espanyoles. L'ocupació en els apartaments turístics de l'octubre també mostra resultats positius a les Balears i s'incrementen amb força el nombre de pernoctacions (7,4%) i el de viatgers (6,3%). Els resultats desagregats per illes mostren que són Mallorca, Eivissa i Formentera les que estiren el resultat a l'alça, i especialment les Pitiüses. L'índex de preus hotelers a les Illes Balears torna a créixer un 3,7%, i els ingressos per habitació disponible ho fan amb una taxa interanual del 7,6%. La despesa turística acumulada a l'arxipèlag fins a l'octubre arriba a 11.681 milions d'euros, un 8,0% més que en el mateix període de l'any passat. Cal destacar

que la despesa turística s'incrementa un 6,0% a Mallorca i un 4,6% a les Pitiüses, mentre que a Menorca davalla lleugerament. Els turistes germànics aporten més del 30% de la despesa total i respecte l'any passat pugen un 8,1%.

Al mes d'octubre, el sector del **transport** mostra una variació positiva en el nombre de passatgers arribats als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior (4,7%). Per illes, el passatge arribat a Mallorca per via aèria mostra un resultat positiu en el desè mes del 2013 (un 4,0% interanual). D'altra banda, l'aeroport de Maó mostra estabilitat en la seva activitat (0,6%), cosa que s'esdevé per primera vegada després de set mesos de caigudes. En el conjunt de les Illes Balears, destaca l'increment dels passatgers d'origen britànic (9,7%) i el passatge alemany (7,6%). Els vols domèstics continuen la tònica negativa i al mes d'octubre la taxa de variació arriba al -6,1%. El passatge arribat als ports de l'arxipèlag en línia regular marítima augmenta amb força i creix un 16,6% a l'octubre, després de les caigudes de principi d'any. Pel que fa al nombre de creueristes, l'augment també és considerable (8,7%) i arriba a 221.100 visitants. Les mercaderies marítimes augmenten un 7,3% per tercera vegada enguany, dada que suposa un canvi de tendència en les caigudes que mostraven des de l'any 2007.

GRÀFIC 3. EVOLUCIÓ DELS PRINCIPALS INDICADORS DE PREUS

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa un any	Darrera	% Var.	Període	Fa un any	Darrera	% Var.	
Inflació (IPC)	Novembre	2,9%	0,2%	-	Novembre	3,2%	0,3%	-	INE
Taxa d'activitat	3r Trim	60,1%	59,6%	-	3r Trim	69,1%	67,3%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Novembre	16.531,0	16.293,5	-1,4%	Novembre	353,1	354,2	0,3%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Octubre	1.701,9	1.590,4	-6,5%	Octubre	71,9	71,4	-0,7%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Novembre	22,9%	22,8%	-	Novembre	21,4%	20,5%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	3r Trim	-11,2%	-2,1%	-	12/11	0,3%	-0,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Novembre	1.177,4	1.114,6	-5,3%	Novembre	7,5	7,2	-3,9%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Novembre	4.649,9	4.516,6	-2,9%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	3r Trim	0,2%	-1,0%	-	3r Trim	-0,7%	-1,3%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Novembre	2.071,5	2.019,1	-2,5%	Novembre	24,7	24,0	-2,6%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Octubre	19.656	19.827	0,9%	Octubre	448,9	453,5	1,0%	REE
Índex de producció industrial (%)	Octubre	-0,6%	1,8%	-	Octubre	-3,5%	-6,8%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	3r Trim	-8,7%	-6,2%	-	3r Trim	-5,7%	-5,2%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Novembre	1.070,2	989,1	-7,6%	Novembre	34,3	33,5	-2,3%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat					Octubre	990	809	-18,3%	CSCAE-COAB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Setembre	4.901,4	4.992,6	1,9%	Setembre	107,2	146,7	36,8%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	3r Trim	-0,4%	-0,5%	-	3r Trim	0,7%	1,3%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Novembre	12.211,9	12.170,7	-0,3%	Novembre	286,5	289,4	1,0%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Octubre	-9,1%	-0,6%	-	Octubre	-5,8%	8,1%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Novembre	5.744,3	5.932,9	3,3%	Novembre	388,0	378,8	-2,4%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	Octubre	-	-	-	Octubre	222,7	259,6	16,6%	Ports de Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Octubre	-	-	-	Octubre	203,4	221,1	8,7%	Ports de Balears
Despesa Turística (milions d'euros)	Octubre	4.687,0	5.476,0	16,8%	Octubre	780,0	923,0	18,3%	EGATUR
Pernotacions hoteleres (m.)	Octubre	23.909,2	25.057,2	4,8%	Octubre	4.741,4	4.971,7	4,9%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS.

m.: milers.

Durant el mes de novembre, tal com es pot observar en el gràfic 3, el principal indicador dels **preus** a les Illes Balears repunta i registra una variació interanual del 0,3%, una dècima més que la d'Espanya. Aquest mes els augments de preus més significatius es produeixen en els grups de begudes alcohòliques i tabac (5,6%), transport (1,6%) i d'aliments i begudes no alcohòliques (1,4%). A l'altre extrem, els grups menys inflacionistes són, un altre cop, el de comunicacions (-6,5%) i el d'oci i cultura (-3,3%). Al novembre, la taxa de variació interanual de la inflació subjacent a les Illes Balears remunta el valor més baix d'ençà de l'abril del 2010 fins a situar-se en un 0,3 % (un 0,4% a Espanya). A Espanya, la variació interanual de l'índex harmonitzat de preus de consum (IPCH) del mes de novembre es queda

en el 0,3% i la inflació interanual de la mitjana dels països de la zona euro també s'accelera (0,9%).

Data de tancament: 13 de desembre de 2013

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

**Unió Europea
Fons Social Europeu**
L'FSE inverteix en el teu futur

